

1986-03-06

P1 1485/85

86 06 6

84.110 003.315

Värmdö kommun

34 00 GUSTAVSBERG

Län			
1986-03-23			
11	082	46	85

Besvär i fråga om byggnadsplan inom Värmdö kommun

./.

Länsstyrelsen i Stockholms län fastställde den 27 augusti 1985, med visst undantag, ett förslag till byggnadsplan för kursgård på Hålludden (del av Tjustvik 1:1 och Gustavsberg 1:7) i Värmdö kommun, se bilagan.

Värmdö kommun, Telefonaktiebolaget LM Ericsson och AB Gustavsberg har överklagat beslutet genom besvär.

Statens planverk har yttrat sig i ärendet den 10 januari 1986.

Värmdö kommun har därefter kommit in med skrivelser.

Genom överklagade beslutet undantog länsstyrelsen bl.a. trafikplatsen på Värmdöleden vid Tjustvik från fastställelse med hänsyn främst till att det enligt den översiktliga planering som kommunen redovisat inte förelåg ett tillräckligt stort behov av en trafikplats där.

I besvären yrkar klagandena att planförslaget fastställs även beträffande trafikplatsen vid Tjustvik.

Statens planverk har anfört bl.a. följande.

"I besvären beskrivs inledningsvis ett antal projekt som har till syfte att öka antalet arbetstillfällen för att kompensera nedgången inom AB Gustavsberg. Särskilt behandlas ett projekt benämnt 'Slottsviken' som omfattar ett markområde norr om den ifrågasatta trafikplatsen vid Tjustvik. Projektet avser en större temaanläggning med marin och industriell inriktning. I besvären hävdas att trafikplatsen är av avgörande betydelse för projektets genomförande och att projektet Slottsviken tillsammans med kursgården vid Hålludden väl motiverar en trafikplats vid Tjustvik.

Beträffande de av länsstyrelsen anvisade möjligheterna att ordna ny väg till Hålludden från Ingarövägen anför i besvären bl.a. följande. Det sträckningsalternativ som kan övervägas norr om väg 222 skulle delvis sammanfalla med befintlig väg till reningsverket och passera en soptipp. Detta ger en icke acceptabel vägmiljö för tillfart till en konferensanläggning av här aktuell

typ. Eventuella vägalternativ söder om väg 222 bedöms orealistiska med hänsyn till den kuperade och svårframkomliga terrängen. I besvaren framhålls avslutningsvis att utbyggnaden av kursgården inte kommer till stånd om inte trafikplatsen får byggas.

Planverket delar i huvudsak länsstyrelsens åsikt att de små trafikmängderna till kursgården inte motiverar en trafikplats vid Tjustvik. Den åberopade ökningen av trafikrisken synes dock enligt verkets bedömning bli liten. De föreslagna ramperna innebär en trafiksäker lösning vid normalt väglag. Endast vid vinterväglag kan nämnvärd risk tidvis uppstå på grund av svårigheterna att sätta in snabb och effektiv halkbekämpning på lågbelastade trafikytor. Det bör även nämnas att kursgårdstrafiken, om ramperna utförs, skulle avlastas från trafikplatsen vid Ingarö vilket i motsvarande grad minskar riskmängden där.

Planverket anser emellertid att även kommunens preliminära planer på exploatering av Slottsviks-området bör beaktas. Kommunen har, såväl i besvärsskrivelsen som vid planverkets underhandskontakter med kanslichefen och stadsarkitektkontoret, framhållit Slottsviksområdets gynnsamma läge och tillgänglighet i förhållande till Stockholms centrum samt goda förutsättningar för teknisk försörjning. Den diskuterade markanvändningen överensstämmer med den övergripande policy för utveckling av kommunens näringsliv som redovisas i besvärsskrivelsens inledande avsnitt. Den synes även ge möjligheter att tillvarata områdets landskapsmässiga kvaliteter. Mot denna bakgrund finner planverket inga väsentliga hinder för att den föreslagna användningen av Slottsviksområdet kan komma att prövas lämplig vid den avsedda översiktliga planläggningen av området. Enligt planverkets mening behövs en ny trafikplats med föreslagen utformning vid Tjustvik om en exploatering enligt projekt Slottsvik skall genomföras. Området skulle eljest huvudsakligen trafikmatas via Gustavsberg och gamla Värmdövägen vilket är olämpligt från trafiksäkerhets synpunkt. Alternativet att nå Slottsviken via väg 222 och Ingarö trafikplats är inte realistiskt. Det ger låg tillgänglighet och omvägar som inte kan accepteras för en anläggning av här aktuell storlek."

Planverket anför sammanfattningsvis att den föreslagna kursgården vid Hålludden inte ensam ger tillräckligt motiv för att anordna den föreslagna trafikplatsen vid Tjustvik. Om kommunen emellertid, genom bindande beslut, kan klargöra sina intentioner att genomföra diskuterad exploatering inom Slottsviksområdet inom den närmaste tiden synes dock enligt planverket de anförda säkerhetsriskerna med trafikplatsen så måttliga att trafikplatsen bör kunna utföras redan i samband med utbyggnaden av den föreslagna kursgården.

Av handlingarna i ärendet framgår att Telefonaktiebolaget L M Ericsson påtagit sig ansvaret att bekosta byggnationen och driften av avfartsramp och andra väganordningar i anslutning till motortrafikleden i enlighet med de föreskrifter som vägverket kan komma att meddela. Från kommunen har vidare upplysts att kommunen är beredd att påta sig ansvaret för väghållningen av den enskilda väg som ansluter till trafikplatsen.

Regeringen gör följande bedömning.

Av den numera tillgängliga utredningen framgår att den planerade utbyggnaden av Slottsviksområdet i avsevärd grad kommer att öka behovet av en trafikplats vid Tjustvik. Kommunen har den 15 januari 1986 beslutat om upprättande av områdesplan över västra delen av Farsta, där bl.a. Slottsviksprojektet ingår. Utbyggnaden av Slottsviksområdet, som får tillmätas stor betydelse för kommunens utveckling, får därigenom anses ha sådan aktualitet att en utbyggnad av trafikplatsen får anses motiverad. Regeringen förutsätter därvid att trafikplatsen och den anslutande enskilda vägen ges sådan standard att risk för trafikstörningar inte uppkommer vid trafikplatsen. Äver den del av planförslaget som omfattar trafikplatsen bör således fastställas.

Regeringen ändrar länsstyrelsens beslut på så sätt att byggnadsplanen fastställs även beträffande de områden som numera markerats med blå färg på plankartan.

På regeringens vägnar

Thage G Peterson

Gunnar Jacobsson

Kopia till

kommunikationsdepartementet

statens planverk

vägverket, Centralförvaltningen, Röda vägen 1, 781 87 BORLÄNGE

vägförvaltningen i Stockholm län, Box 4202, 171 04 SOLNA

länsstyrelsen (+ prövade handlingar)

byggnadsnämnden

fastighetsbildningsmyndigheten

fastighetsregistermyndigheten

AB Gustavsberg, 134 00 GUSTAVSBERG

Telefonaktiebolaget L M Ericsson, Fastighetsavdelningen, Roger Roald, 126 25 STOCKHOLM

Kopians överensstämmelse
med originalet bestyrkes.

Sina Källberg

LÄNSSTYRELSEN

Stockholms län
Planeringsavdelningen
Planenheten
Bitr. länsarkitekt
K Thöldte
Tel 08 - 785 51 49

BESLUT

Datum

1985-08-27

Beteckning

11.082-46-85

VÄRMDÖ

86 06 06

Dnr

84.110

003.34

Värmdö kommun

134-00 - GUSTAVSBERG

Förslag till byggnadsplan för kursgård på Hålludden
(del av Tjustvik 1:1 och Gustavsberg 1:7) i Värmdö
kommun, Stockholms län.

Värmdö kommun har för fastställelse insänt ett av kom-
munfullmäktige den 27 mars 1985 antaget förslag till
byggnadsplan för Tjustvik 1:1 och Gustavsberg 1:7
(Hålluddens konferens- och representationsanläggning).
Förslaget är redovisat på en av K-konsult upprättad
karta med bestämmelser och beskrivning. I planområdet
ingår förutom aktuellt område på Hålludden även ett
som parkmark betecknat område på Svinudden omedel-
bart norr om Hålludden. Planförslaget omfattar även
mark för av- och påfartsramp till nya Värmdöleden.

Enligt kommunens markdispositionsplan ligger området
inom jord- och skogsbruksområde för rekreation och
rörligt friluftsliv. Nuvarande markanvändning avses
bibehållas. Enligt kommunöversiktens riktlinjer för
området bör ny bebyggelse ej tillåtas om inte särskilda
skäl föreligger. Enligt regionplan 1978 - fastställd
1982 - anges området som friluftslivs- och naturområde.
Länsstyrelsen har i samrådsyttrande anmält tveksamhet
till att uppoffra allemansrättsligt tillgänglig mark,
som till större delen omfattas av strandskydd.

Med hänsyn till kommunens intresse av att konferens-
anläggningen kommer till stånd och då därmed även åt-
komsten av allemansrättsligt tillgängliga marker i
närheten skulle underlättas genom en förbättrad till-
fart, finner länsstyrelsen att konferensanläggningen
skall godtas.

De anmärkningar, som enskilda fastighetsägare inom
angränsande fritidsbebyggelse samt Lillängens fastig-
hetsägareförening under utställningen riktat mot kon-
ferensanläggningen och avstängning av genomfart, har
kommenterats av planförfattaren. Länsstyrelsen ansluter
sig till kommunens bemötande av anmärkningarna. Med
hänsyn härtill finner länsstyrelsen att invändningarna
ej hindrar att planförslaget fastställs i denna del.

Förslaget har antagits i kommunen med ett uttalande
att kommunfullmäktige inte har något emot att grön-
området Svinudden undantas från fastställelse. AB

Gustavsberg, som äger marken inom området har motsatt sig att Svinudden läggs ut som park i byggnadsplanen. Länsstyrelsen finner därför inte möjligt att fastställa den i planen ingående parkmarken. Området är idag allemansrättsligt tillgängligt och till större delen belagt med strandskydd intill 300 meter från strand. Detta förhållande ändras inte genom ett undantag av parkmarken.

Trafik till och från den planerade anläggningen beräknas enligt planhandlingarna vara ca 100-150 fordon per dygn i vardera riktningen. Dessa trafikmängder enbart kan enligt vägverkets mening inte motivera en trafikplats. Varje anslutning till en väg utgör i sig en trafikfara. Det är därför angeläget att begränsa antalet anslutningar. Detta gäller framför allt det högklassiga huvudvägnätet där större delen av trafikarbetet utförs. Anslutningarna bör därför lokaliseras till de punkter där det är motiverat utifrån behovet av allmän trafikförsörjning. Vid planeringen av Värmdöleden bedömdes - mot bakgrund av befintlig bebyggelse och kommunala översiktliga planer - Insjön och Ingarövägen som lämpliga lägen för trafikplatser. Trafikförsörjningen i övrigt bör med hänsyn till trafiksäkerheten och framkomligheten på Värmdöleden baseras på det lokala vägnätet. Trafikmängderna i redan planerade trafikplatser kommer att vara i den storleksordningen som är normalt för trafikplatser utmed Värmdöleden. För exempelvis den planerade trafikplatsen vid Ingarövägen kommer trafikmängderna på de Stockholmsriktade ramperna att vara ca 3 000 fordon per dygn i vardera riktningen.

Eftersom nuvarande Värmdöleden har bl a låg trafiksäkerhetsstandard investerar vägverket i nya Värmdöleden - en förbindelse med hög trafiksäkerhetsstandard. Då ytterligare en trafikplats innebär försämrade trafiksäkerhet måste givetvis vid bedömningen av behovet även hänsyn tas till motiven till investeringen.

Området ligger nära Ingarövägens anslutning där även trafikplats kommer att byggas - enligt flerårsplan år 1988. Enligt vägverkets bedömning finns inte tillräckligt stort behov av en trafikplats på Värmdöleden vid Tjustvik mot bakgrund av de översiktliga planer kommunen hittills redovisat. Förväntade måttliga trafikmängder motiverar inte den försämring av trafiksäkerheten som en ny trafikplats innebär. Området och den planerade anläggningen kan enkelt nås från Ingarövägen om en ny väg byggs härifrån. Tidsförlängningen för att nå anläggningen skulle då uppgå till ca 3 minuter. I planhandlingarna lämnas inte några särskilda skäl som skulle motivera behovet av en trafikplats. Vägverket har med hänsyn till ovanstående avstyrkt densamma.

Länsstyrelsen finner med beaktande av vägverkets uppfattning att den avsedda anslutningen till Värmdöleden ej skall fastställas. Området för konferensanläggningen har i dag annan anslutning till allmän väg, om än av låg standard. Andra lösningar till förbättrad tillfart får utredas och bör kunna förverkligas i samverkan mellan markägaren, kommunen och vägverket.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 108 § byggnadslagen förslaget till byggnadsplan, med undantag av ingående parkmark och trafikplats samt del av angränsande vattenområde. De undantagna områdena har på plankartan angetts med heldragen röd linje.

För större delen av området som ingår i fastställelsen råder strandskydd enligt 15 § naturvårdslagen. Med den nya markanvändningen som motivering förordnar länsstyrelsen att strandskydd ej längre skall gälla inom med Vb på plankartan betecknat område och inom med C betecknat område som får bebyggas. Inom med C betecknat område som inte får bebyggas (prickad mark) skall strandskyddet kvarligga intill 300 meter från strand. Inom med V betecknat vattenområde skall strandskyddet kvarligga intill 100 meter från strand.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Sandgren, ordförande, ledamöterna Rosell, Berglund, Nilsson, Könberg, Lekberg, Hörlén, O Andersson, Westerlund, Ringholm och Jacobson samt tjänstgörande suppleanterna Elgfelt, J O Sundström, A Sundström och H E Andersson.

Härutöver var personalföreträdarna Pernéus och Jensen närvarande.

% Reservation från ledamöterna Rosell och Berglund samt suppleanterna Elgfelt och J O Sundström i enlighet med bilaga 1.

% Reservation från ledamoten Jacobson i enlighet med bilaga 2.

% Detta beslut kan överklagas hos bostadsdepartementet, se bilaga (formulär Y).

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även tf länsrådet Larsson, länsarkitekten Nordström, naturvårdsdirektören Céwe, planeringsdirektören Viira, förste länsassessorn Evaeus och bitr länsarkitekten Thöldte, föredragande.

Lennart Sandgren

Kurt Thöldte